

2014-12-29

Till Socialstyrelsen

FSS yttrande till Socialstyrelsen över förslag till föreskrifter och allmänna råd om ansvaret för äldre personer och bemanning i särskilda boenden (Dnr 40184/2014)

SAMMANFATTNING

Föreningen Sveriges Socialchefer (FSS) instämmer till fullo i Socialstyrelsens målsättning med förslaget "att säkerställa att den enskilde får det bistånd som hon/han har rätt till och att insatserna genomförs med god kvalitet...". Föreningen anser däremot att Socialstyrelsen helt missar målet med dessa föreskrifter och allmänna råd.

FSS menar att föreskrifterna och de allmänna råden kommer att leda till ökad administration och ökade kostnader men dessvärre inte till någon kvalitetsökning för den enskilde. Det finns en uppenbar risk för att den ökade byråkratin kring detaljbesluten kommer att leda till att den enskilde inte får det stöd som hon/han behöver lika snabbt som idag – samtidigt som förslaget binder upp resurser på "fel ställen" i organisationen.

FSS avvisar förslaget.

KVALITETSBRISTER SOM GRUND FÖR FÖRSLAGET?

FSS delar inte Socialstyrelsens bedömning om att mer än hälften av landets boenden har en otillräcklig bemanning och bristande kvalitet. I den senaste brukarundersökningen uttryckte 9 av 10 av de boende/anhöriga att de totalt sett är nöjda/mycket nöjda med den vård och omsorg som de får på sitt särskilda boende. I samma undersökning upplevde 9 av 10 att de har förtroende för personalen och att de är trygga på sitt boende. Även en extern betraktare som OECD konstaterade i den rapport som publicerades under våren 2014 att Sverige idag har kanske världens bästa äldreomsorg.

Ovanstående till trots är FSS medveten om att det också finns enheter med kvalitetsbrister i vårt avlånga land. Enheter där ett fortsatt nödvändigt systematiskt förbättringsarbete sker absolut bäst utan ökade administrativa pålagor och/eller detaljregleringar.

DETALJBESLUT PÅ SÄRSKILT BOENDE?

De föreslagna detaljerade individbesluten på särskilt boende innebär en ökad administration och därmed ökade kostnader utan synbar nytta/värde för den enskilde. FSS menar till och med att de föreslagna individbesluten kan leda till en betydligt långsammare anpassning till den enskildes behov och att förslaget även motsäger andra formuleringar i föreskrifterna (de som avser genomförandeplanens betydelse samt nödvändigheten av tillgång till ledningsstöd dygnet runt / året runt – allt med syfte att ge ett flexibelt individuellt anpassat stöd i varje givet ögonblick).

BEMANNINGSKRAVEN?

FSS menar att bemanningen på landets särskilda boenden skall utgå från lokala förutsättningar och individuella behov. En ökad statlig detaljstyrning av hur bemanningen skall se ut leder enbart till suboptimering av de samhällsliga resurserna.

NY TEKNIK?

FSS saknar skrivningar avseende Socialstyrelsens syn på användandet av ny teknik inom särskilda boenden. Användandet av ny teknik är något som FSS menar är en både klok och nödvändig förutsättning för att kunna fortsätta utveckla kvaliteten på våra särskilda boenden inom den ekonomiska ram som finns tillgänglig.

IKRAFTTRÄDANDE?

OM dessa föreskrifter och allmänna råd ändå skall införas så menar FSS att den 1/7 2016 är det absolut tidigaste datumet för ikraftträdande och i så fall givetvis med full kostnadstäckning med en därtill hörande noggrann kostnadsberäkning (se nedan).

KOSTNADSKONSEKVENSER?

Socialstyrelsen har lämnat två (2) besvärande olika kostnadskalkyler där kostnadskonsekvenserna för staten varierat mellan 250 mnkr till 13 mdr och där det helt saknas beräkningar avseende den kommunala merkostnaden av förslaget. FSS efterfrågar en betydligt mer genomarbetad kalkyl över de kostnader föreskrifterna kommer att leda till på såväl statlig som kommunal nivå. Det är först i ljuset av en sådan kalkyl som en seriös analys av nytta/värdet med förslaget kan göras.

Karl Gudmundsson

Ordförande Föreningen Sveriges Socialchefer